

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

10 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Talmațchi Radu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societate cu Răspundere Limitată "CONSTRUCTMET GRUP" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "TRADN GRUP" în proces de insolvență, și Radu Talmațchi privind încasarea solidară a datoriei și a cheltuielilor de judecată,-

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, prin care s-a respins apelul declarat de Talmațchi Radu și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2022,

c o n s t a t ă :

La 27 iulie 2018, Societate cu Răspundere Limitată "CONSTRUCTMET GRUP" a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Societății cu Răspundere Limitată "TRADN GRUP" în proces de insolvență (în continuare SRL "TRADN GRUP" în proces de insolvență), și Radu Talmațchi privind încasarea solidară a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

La 20 noiembrie 2021, SC "CONSTRUCTMET GRUP" SRL a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva SRL "TRADN GRUP", solicitând încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2021 a fost admisă cererea avocatului Cristina Doga, fiind transmisă cauza civilă (nr.2c3436/20), în vederea examinării conexării acesteia la cauza civilă (2-4182/19), pentru examinare într-un singur proces.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 24 mai 2021 cauzele civile date au fost conexe, pentru examinare într-un singur proces.

În motivarea acțiunilor, a invocat că SC "CONSTRUCTMET GRUP" SRL a încheiat cu pârâțul, acordul prin care vânzătorul, SC "CONSTRUCTMET GRUP" SRL, se obligă să vândă marfă în baza contractelor nr.24/05/16-P din 24 mai 2016, iar cumpărătorul SRL "TRADN GRUP" în proces de insolvență, să recepționeze aceste bunuri achitând costul integral al lor.

Acest acord a fost garantat printr-un acord de fidejusiune de administratorul în persoana fizică Radu Talmațchi.

Prin acord vânzătorul, s-a obligat să vândă marfă în baza contractelor nr. 11/02/16-P din 11 februarie 2016, iar cumpărătorul să recepționeze aceste bunuri achitând costul integral al lor.

În așa fel, în baza contractului și facturilor fiscale nr. AAA1375695 din data de 26 mai 2016, nr.AAA1375696 din data de 26 mai 2016, nr. JB4265484 din data de 11 februarie 2016, nr.JB4265559 din data de 23 februarie 2016, iar cumpărătorul nu a achitat bunurile procurate, reținând stingerea datoriei.

La 15 iunie 2020, SC "CONSTRUCTMET GRUP" SRL a depus cerere de completare a temeiului acțiunii prin mărirea cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea suplimentară în mod solidar de la SRL"TRADN GRUP" și Radu Talmațchi, a datoriei formate din sumele în mărime de 2460448 lei costul chiriei din perioada 01 iulie 2017 – 15 noiembrie 2019 și 2017351 lei - costul utilajului nereturnat, a penalităților formate în total în sumă 1892041 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 15000 lei și a taxei de stat în sumă de 42300 lei.

Ulterior a susținut cererea parțial, indicând că în perioada ianuarie – mai 2021 compania pârâtă a achitat sumele 184700,00 lei din prima cerere de chemare în judecată, 72000,00 lei, 10999,00 lei au fost achitate, 7702,00 lei taxa de stat au fost achitate.

Prin cererea de concretizare reclamantul a indicat că, au fost achitate 246 0448 lei și 201 7351 lei utilajul, 189 2041 lei nu au fost achitate, dar solicită suma de 403470 lei, 15000 lei au fost achitate, 42300 lei taxa de stat, au fost achitate.

Au fost achitate suma de 68 465 lei, 3500 lei pentru asistență juridică, 2060 lei taxa de stat.

În final, solicită doar penalitatea în mărime de 403470,00 lei conform pct.10.2.2 din contract, care s-a calculat în baza pct.10.2.2 alin. (4-5) din contractul de închiriere a utilajului din 01 octombrie 2018 a câte 20% și dețin 3 acte de constatare din 14 octombrie 2019, unde s-a făcut o comisie.

Utilajul trebuia să se afle pe strada Melestui și sunt trei procese-verbale care confirmă lipsa utilajului la locul destinației.

Reclamantul a invocat că, în actul de predare-primire este indicat adresa furnizorului și cumpărătorului și este foarte important ca compania să știe unde se află utilajul și până în final partea pârâtă a achitat contravaloarea utilajului.

Penalitatea s-a calculat în conformitate cu contractul și suma totală a utilajului și s-a luat 20 % din 2017351 lei și este formula indicată în contractul de arendă.

Notează că tranzacția a fost în luna ianuarie, iar în ultima tranzacție de împăcare este indicată suma de 3771 621 lei, care include chiria 2460448 lei+184700 lei +68465 lei = 2713,613 lei și costul utilajului 2017351 lei = 4730,964 lei – 3771621 lei = 959 343 lei a fost calculat ca uzură și utilajul era reevaluat din motiv că pentru instanță a fost instituită tranzacția de împăcare.

În cazul dat avea valoare juridică dacă confirma tranzacția de împăcare, însă sunt în situația să renunțe la această tranzacție de împăcare.

Reclamantul solicită încasarea în mod solidar din contul SRL"TRADN GRUP" în și Radu Talmațchi, a sumei de 403470 lei, cu titlu de penalitate, care s-a calculat în baza pct.10.2.2 alin.(4-5) din contractul de închiriere a utilajului din 01 octombrie 2018, în rest, încasarea celorlalte sume nu le mai susține.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2022, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL"TRADN GRUP", în proces de insolvență, și Radu Talmațchi, în beneficiul SC"CONSTRUCTMET GRUP"SRL, cu titlu de amendă penalizatoare suma de 403470,00 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut existența raporturile juridice rezultate din neexecutarea obligațiilor contractuale, guvernate de prevederile art. 753,875 Cod civil (în redacția Legii nr.1107 din 06.06.2002), aplicabile la caz.

Instanța a constatat faptul încheierii între părțile în litigiu, reclamantul S.C. „CONSTRUCTMET GRUP” S.R.L. și pârâțul „TRADN GRUP” S.R.L., copârâțul Talmațchi Radu a contractelor de livrare a mărfurilor (cu amânarea plății) nr.11/02/16-P din 11.02.2016, de vânzare-cumpărare cu anexe nr.24/05/16-P din 24.05.2016, de fidejusiune din 24.05.2016, de închiriere a utilajului Nr.01/10-2 și Nr.01/10-3 din 01.10.2018, și careva încălcări ale legislației în vigoare la încheierea acestora instanța nu a stabilit și de fapt nici nu au fost invocate.

Întru executarea contractelor de închiriere a utilajului Nr.01/10-2 și Nr.01/10-3 din 01.10.2018, reclamantul S.C. „CONSTRUCTMET GRUP” S.R.L. a transmis și pârâțul „TRADN GRUP” S.R.L. a primit utilajul închiriat.

Instanța a reținut că, contractele de închiriere a utilajului Nr.01/10-2 și Nr.01/10-3 din 01.10.2018, au produs efecte juridice și careva motive contrare instanța nu a stabilit.

Temeinicia amenzii penalizatoare, rezultă din prevederile contractelor de închiriere a utilajului din 01.10.2018, în pct.10 responsabilitatea părților, pct.10.2.2. aliniatul 4 și 5 se stipulează că, pentru transmiterea utilajului arendat sau o parte a lui în subarendă fără acordul arendatorului, arendașul achită o penalitate în mărime de 20 % din costul utilajului indicat în p.5.7. în fiecare caz constatat în parte, și pentru schimbarea adresei de aflare a utilajului arendat fără coordonarea cu Arendatorul, Arendașul plătește amendă în mărime de 20 % din costul utilajului indicat în p.5.7. în fiecare caz constatat în parte.

Totodată, instanța de fond a conchis că, reprezentantul pârâțului, avocatul Doga Cristina, a depus cereri, prin care a solicitat confirmarea acordului de împăcare nr.M-06/2021 din 24.06.2021, încetarea procesului civil în ordinea art.265 alin(1), lit. d) Cod de procedură civilă și restituirea taxei de stat către reclamant, care însă a fost respinsă de instanță prin încheierea din 21.10.2021.

În acest sens instanța a reținut că, în situația în care s-a atestat o depășire a limitelor acțiunii, dedusă judecății, în raport cu obiectul acordului de împăcare nr.M06/2021 din 24.06.2021, când obiectul acordului de împăcare (suma de 3 771 621,00 lei) a fost deja achitată, reclamantul nu mai are careva pretenții față de pârât, lipsind astfel interesul acestuia în soluționarea litigiului, instanța a constatat imposibilitatea confirmării acordului de împăcare nr.M-06/2021 din 24.06.2021.

Reieșind din acordul de împăcare nr.M-06/2021 din 24.06.2021 că acesta nu s-a finalizat cu împăcarea asupra pretențiilor patrimoniale (acestea fiind achitate până la semnarea acordului), ci avea ca efect doar restituirea, în condițiile art.39 al Legii cu privire la mediere nr.137 din 03.07.2015, a taxei de stat, achitate în buget de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, în proporție de 100 %, adică suma de 50 000 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 02 august 2022, Radu Talmațchi, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind confirmarea tranzacției de împăcare, cu dispunerea încetării procesului judiciar.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, s-a respins apelul declarat de Talmațchi Radu și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2022.

La 19 iunie 2023, Talmațchi Radu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2022, emiterea unei noi hotărâri privind confirmarea tranzacției de împăcare, cu dispunerea încetării procesului.

În motivare a susținut că, soluția instanței de apel este greșită. Obiectul litigiului dedus judecării este confirmarea tranzacției de împăcare nr.M-02/01/2021 DIN 05.01.2021.

Însă instanța de apel, a examinat cauza în fond, invocând că, tranzacția de împăcare nu a fost obiect de examinare, ceea ce nu corespunde relației.

Examinând cauza instanța de apel urma să aplice prevederile art. 265 lit. d) din Codul de procedură civilă și să confirme tranzacția de împăcare și încetarea procesului civil.

Recurentul consideră că, instanța de fond a constrâns drepturile procedurale ale participanților la proces, încălcare menținută prin decizia instanței de apel.

Instanțele ierarhic inferioare urmau să confirme tranzacția de împăcare și nicidecum să examineze cauza în fond.

Prin urmare, recurentul consideră că nu a avut parte de o examinare echitabilă a cauzei, fiind încălcat principiul egalității armelor în procesul civil, în sensul art.6 CEDO și art.20 din Constituție.

În speță, eronat s-a tratat circumstanțele cauzei, încălcându-se normele de drept procedural și neîntemeiat s-a respins confirmarea tranzacției de împăcare, cu examinarea cauzei în fond, încălcând prin aceasta contractul părților.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel urmau să stabilească și să elucideze circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și să se expună în actele emise asupra tuturor împrejurărilor de fapt și drept ale cauzei.

În opinia recurentului, instanțele inferioare nu și-au executat în deplină măsură obligația legală de a motiva corect hotărârile emise.

La 18 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursului, explicându-i dreptul de a depune referință.

Până la data examinării recursului intimații nu au manifestat opțiunea de a depune referință.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 15 februarie 2023.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la fila dosarului 195, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023 a fost notificată părților la 19 aprilie 2023 prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Talmațchi Radu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Talmațchi Radu, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către de Talmațchi Radu, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către de Talmațchi Radu, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de

drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către de Talmațchi Radu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Talmațchi Radu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni